

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ผลการใช้กิจกรรมการสอนอ่านบทร้อยกรองตามแนว DRA สำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในครั้งนี้ผู้วิจัย ได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. วิธีที่ใช้ในการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือและวิธีการที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

วิธีที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยโดยใช้แบบแผนการทดลองแบบ One - Group Pretest -
Posttest Design (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2547, หน้า 49) มีแบบแผนในการวิจัย
ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แบบแผนในการวิจัย

สอบก่อนเรียน	ตัวแปรต้น	สอบหลังเรียน
T_1	X	T_2

ความหมายของสัญลักษณ์

X แทน การจัดกิจกรรมการสอนอ่านบทร้อยกรอง

T_1 แทน การทดสอบก่อนเรียน

T_2 แทน การทดสอบหลังเรียน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555
ในโรงเรียนกลุ่มบางละมุง 1 จำนวน 11 โรงเรียน จำนวน 328 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555
โรงเรียนบ้านทุ่งกรด จังหวัดชลบุรี จำนวน 30 คน ใช้ตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Random Sampling) (บุญชม ศรีสะอาด, 2547, หน้า 191) เนื่องจากผู้วิจัยเป็นครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนบ้านทุ่งกรด อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

เครื่องมือและวิธีการที่ใช้ในการวิจัย

1. ลักษณะของเครื่องมือในการวิจัย ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1.1 แผนการจัดการเรียนรู้ การสอนอ่านบทร้อยกรอง จำนวน 16 แผน แผนละ
1 ชั่วโมง รวม 16 ชั่วโมง

1.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน จำนวน 1 ฉบับ มี 2 ตอน
ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 แบบวัดความสามารถในการอ่านบทร้อยกรอง เป็นแบบประเมินการอ่าน
ออกเสียงบทร้อยกรอง 5 ด้าน ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนน เป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่า 4 ระดับ
จำนวน 5 ด้าน คะแนนเต็ม 20 คะแนน โดยให้นักเรียนเลือกอ่านบทร้อยกรอง จำนวน 1 บท
ที่ครูได้จัดเป็นชุด จาก 3 ประเภท ได้แก่

บทร้อยกรอง ประเภท กลอนสี่ จำนวน 2 บท ดังนี้

บทร้อยกรอง ฝนตกแดดออก

บทร้อยกรอง รักเมืองไทย

บทร้อยกรอง ประเภท กาพย์ยานี 11 จำนวน 3 บท ดังนี้

บทร้อยกรอง แม่ ก กา

บทร้อยกรอง ระฆังดังแห่งห้าง

บทร้อยกรอง เมืองไทยใหญ่อุดม

บทร้อยกรอง ประเภท กลอนคอกสร้อย จำนวน 3 บท ดังนี้

บทร้อยกรอง เด็กน้อย

บทร้อยกรอง เรือเล่นสามเส้นสับหัววา

บทร้อยกรอง แมงมุม

ตอนที่ 2 แบบวัดความเข้าใจในการอ่านบทร้อยกรอง เป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก มีจำนวน 40 ข้อ คะแนนเต็ม 40 คะแนน โดยใช้เนื้อหาจากบทร้อยกรอง จำนวน 8 บท ดังนี้

- บทร้อยกรองที่ 1 ฝนตกแดดออก
- บทร้อยกรองที่ 2 รักเมืองไทย
- บทร้อยกรองที่ 3 แม่ ก กา
- บทร้อยกรองที่ 4 ระนังดังเห่งห่าง
- บทร้อยกรองที่ 5 เมืองไทยใหญ่อุดม
- บทร้อยกรองที่ 6 เด็กน้อย
- บทร้อยกรองที่ 7 เรือเล่นสามเส้นสิบห้าวา
- บทร้อยกรองที่ 8 แมงมุม

1.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน จำนวน 1 ฉบับ มี 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 แบบวัดความสามารถในการอ่านบทร้อยกรอง เป็นแบบประเมินการอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง 5 ด้าน ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ จำนวน 5 ด้าน คะแนนเต็ม 20 คะแนน โดยให้นักเรียนเลือกอ่านบทร้อยกรอง จำนวน 1 บท ที่ครูได้จัดเป็นชุด จาก 3 ประเภท ได้แก่

- บทร้อยกรอง ประเภท กลอนสี่ จำนวน 2 บท ดังนี้
- บทร้อยกรอง สวนสัตว์ดุสิต
- บทร้อยกรอง หนูเล็กเด็กดี
- บทร้อยกรอง ประเภท กาพย์ยานี 11 จำนวน 3 บท ดังนี้
- บทร้อยกรอง ฟังไคไครู้เรื่อง
- บทร้อยกรอง วิชาเหมือนสินคำ
- บทร้อยกรอง ผู้ใหญ่หาผ้าไหม
- บทร้อยกรอง ประเภท กลอนดอกสร้อย จำนวน 3 บท ดังนี้
- บทร้อยกรอง นกเอี้ยงเลี้ยงควายเฒ่า
- บทร้อยกรอง แมวขโมย
- บทร้อยกรอง มดแดง

ตอนที่ 2 แบบวัดความเข้าใจในการอ่านบทร้อยกรอง เป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก มีจำนวน 40 ข้อ คะแนนเต็ม 40 คะแนน โดยใช้เนื้อหาจากบทร้อยกรอง จำนวน 8 บท ดังนี้

- บทร้อยกรองที่ 1 สนวนสัตว์ดุสิต
- บทร้อยกรองที่ 2 นกเอี้ยงเลี้ยงควายเผ่า
- บทร้อยกรองที่ 3 แมวขโมย
- บทร้อยกรองที่ 4 ฟังไคได้รู้เรื่อง
- บทร้อยกรองที่ 5 วิชาเหมือนสินค้ำ
- บทร้อยกรองที่ 6 มดแดง
- บทร้อยกรองที่ 7 หนูเล็กเด็กดี
- บทร้อยกรองที่ 8 ผู้ใหญ่หาผ้าไหม

2. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

2.1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

อย่างละเอียดเพื่อให้ทราบหลักการ จุดหมาย โครงสร้าง สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้

2.1.2 ศึกษาสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เกี่ยวกับความสำคัญ ธรรมชาติ ลักษณะเฉพาะ วิสัยทัศน์ คุณภาพผู้เรียน สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล เพื่อหาแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2.1.3 ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนรู้ จากคู่มือการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้

ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 แนวทางการวัดผล ประเมินผลในชั้นเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อเลือกรูปแบบในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2.1.4 วิเคราะห์เนื้อหา สาระการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้

ตัวชี้วัด คุณภาพผู้เรียนเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ศึกษาคำอธิบาย รายวิชา เพื่อกำหนดหน่วยการเรียนรู้

2.1.5 กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ ดังนี้

2.1.5.1 อ่านออกเสียงบทร้อยกรอง ได้ถูกต้อง

2.1.5.2 อธิบายความหมายของคำและข้อความที่อ่านได้ถูกต้อง

2.1.5.3 ตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้

2.1.5.4 ลำดับเหตุการณ์และคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน โดยระบุเหตุผลประกอบได้

2.1.5.5 สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

2.1.6 ศึกษาและคัดเลือกเนื้อหาบทหรือโครงสำหรับเด็ก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กระทรวงศึกษาธิการ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

2.1.7 เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้กิจกรรมการสอนอ่าน ตามกระบวนการสอนแนว D R A (Directed Reading Activity) (Burnmeister, 1978 อ้างถึงใน นลินี บำเรอราช, 2545, หน้า 156 - 158) จำนวน 16 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง รวม 16 ชั่วโมง ซึ่งแต่ละแผนประกอบด้วยกิจกรรมการสอน 5 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 ปรับพื้นฐานความรู้ก่อนอ่าน ซึ่งเป็นขั้นสำรวจความรู้พื้นฐานของนักเรียนที่อาจจะเป็นปัญหาต่อความเข้าใจในบทอ่านหรือบทเรียน โดยทบทวนเรื่อง หรือประสบการณ์ที่เคยเรียนแล้ว ทบทวนหรือสอนครั้งแรก เกี่ยวกับ “ทักษะการรับรู้คำ” “ทักษะ การทำความเข้าใจ” “ทักษะการใช้วิจารณญาณ” การให้ดูวิดีโอทัศน์ หรือของจริงที่เป็นความรู้พื้นฐาน ประสบการณ์พื้นฐาน และการเชิญวิทยากรมาพูดให้ความรู้ เป็นต้น

ขั้นที่ 2 กระตุ้นให้แนวการเรียนรู้ ขั้นนี้มี 3 ขั้นย่อย ดังนี้

1. เกริ่นเรื่องให้นักเรียนฟังอย่างคร่าว ๆ หรือให้นักเรียนอ่านสำรวจอย่างคร่าว ๆ อ่านข้ามคำเพื่อให้ทราบว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร ใจความสำคัญเกี่ยวกับอะไร
2. ให้นักเรียนตั้งจุดประสงค์ก่อนอ่านให้ชัดเจน ด้วยการตั้งคำถามเพื่อคาดว่า จะได้รับคำตอบจากบทอ่าน

3. กำหนดเวลาในการอ่านว่าจะอ่านจบในเวลาเท่าใด

ขั้นที่ 3 ปฏิบัติการอ่าน โดยให้นักเรียนอ่านในใจ ให้จบทั้งเรื่อง

ขั้นที่ 4 แสดงผลการปฏิบัติ เป็นขั้นให้นักเรียนทำกิจกรรมหลังอ่านโดยการอภิปราย การทดสอบย่อย - สอบความเข้าใจในบทอ่าน การตั้งคำถาม การตอบคำถาม การแสดงผลงาน การทำแผนผังความรู้ - ความคิด จากเรื่องที่อ่าน และการวางแผนอ่านต่อไป

ขั้นที่ 5 ทำกิจกรรมเสริม เป็นขั้นตอนที่ทำกิจกรรมเกี่ยวข้องกับเรื่องที่อ่าน โดยการให้นักเรียนอ่านจากแหล่งอ่านอื่น ๆ การสัมภาษณ์บุคคล ดูละคร ดูภาพยนตร์ ศึกษานอกสถานที่ การเขียนหรือทำเอกสารสื่อสารหรือทำงานศิลปะอื่น ๆ การแต่งเรื่องขึ้นใหม่ จัดแสดงละครในชั้นเรียน การทดลองและการแสดงผลการทดลอง

2.1.8 เนื่องจากหลักในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 นั้น จำเป็นต้องมีการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของผู้เรียน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ทำการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ในแต่ละแผน การจัดการเรียนรู้ด้วย และต้องผ่านเกณฑ์ ระดับ 1 ขึ้นไป จึงจะถือว่าผ่านเกณฑ์ การวัดความสามารถ ในการอ่านบทร้อยกรอง และการวัดความเข้าใจในการอ่านบทร้อยกรองของนักเรียน และนำแผน การจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทยตรวจสอบความถูกต้อง จำนวน 5 ท่าน ดังมีรายชื่อต่อไปนี้

2.1.8.1 นางสาวศรีวิณ ธรรมรังรอง ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

2.1.8.2 นางกานดา พุทธรักษา ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

2.1.8.3 นางแก้วตา เข้มแข็ง ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการโรงเรียน ชำนาญการ พิเศษ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนอนุบาลชลบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

2.1.8.4 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระพิน ชูชื่น ตำแหน่ง อาจารย์ประจำภาควิชา ภาษาไทย โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา

2.1.8.5 ดร.สมพงษ์ ปั่นหุ่่น ตำแหน่ง อาจารย์ประจำภาควิชาจิตวิทยาประยุกต์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

2.1.9 นำแผนการจัดการเรียนรู้มาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ เช่น การใช้คำให้เหมาะสม ไม่เกิดการตีความกำกวม, ปรับเนื้อหาบางตอนให้กระชับ กิจกรรมการนำเข้า สู่บทเรียนปรับให้มีความหลากหลาย อาทิ การใช้ชีวิตสั้น การเชิญวิทยากร ผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้ แล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม เพื่อหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Index of Consistency: IOC) ผลประเมินคุณภาพความสอดคล้องและความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยการหาค่า IOC มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 0.80 - 1.00

2.1.10 นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปทดลองหาประสิทธิภาพ ควบคู่กับแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนกับนักเรียนกลุ่มทดลอง โรงเรียนบ้านบางละมุง ระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 การศึกษา 2555 จำนวน 30 คน ตั้งแต่วันที่ 9 กรกฎาคม พ.ศ. 2555 ถึงวันที่ 18 กรกฎาคม พ.ศ. 2555

2.1.11 ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับเกณฑ์การประเมิน ด้านคุณลักษณะ และข้อคำถามของใบงาน การจับใจความสำคัญ โดยให้มีหัวข้อนำทางให้นักเรียน

ได้แก่ ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร แล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ชุดเดิม เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมรอบสุดท้าย แล้วจัดพิมพ์ เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

2.2 การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนมีขั้นตอนดังนี้

2.2.1 ศึกษารายละเอียด เอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและหลักการ เกี่ยวกับการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านการอ่านบทร้อยกรอง และด้านความเข้าใจในการอ่านบทร้อยกรอง เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนด จุดมุ่งหมาย ในการสร้างแบบทดสอบ ดังนี้

2.2.1.1 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน มี 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 แบบวัดความสามารถในการอ่านบทร้อยกรอง เป็นแบบประเมินการอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง 5 ด้าน ซึ่งมี เกณฑ์การให้คะแนน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ จำนวน 5 ด้าน คะแนนเต็ม 20 คะแนน โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ตารางที่ 2 เกณฑ์การให้คะแนนความสามารถในการอ่านบทร้อยกรอง (ก่อนเรียน)

ข้อ	รายการประเมิน	4 (ดีมาก)	3 (ดี)	2 (พอใช้)	1 (ปรับปรุง)
1	อ่านออกเสียงให้ถูกต้องชัดเจนตามอักขระ	อ่านคำได้ถูกต้อง ชัดเจนทุกคำ	อ่านออกเสียงผิดตั้งแต่ 1 - 2 คำ	อ่านออกเสียงผิดตั้งแต่ 3 - 5 คำ	อ่านออกเสียงเกิน 5 คำ
2	อ่านเสียงดัง ฟังได้ทั่วถึง	อ่านได้เสียงดัง ฟังได้ทั่วถึงอย่างสม่ำเสมอ	อ่านได้เสียงดัง แต่ไม่สม่ำเสมอ	อ่านเสียงเบา	อ่านเสียงเบาและสั่นเครือ
3	อ่านเว้นวรรคได้ถูกต้อง	เว้นวรรคตอนได้ถูกต้อง	เว้นวรรคตอนผิดตั้งแต่ 1 - 2 แห่ง	เว้นวรรคตอนผิดตั้งแต่ 3 - 5 แห่ง	เว้นวรรคตอนผิดเกิน 5 แห่ง

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ข้อ	รายการประเมิน	4 (ดีมาก)	3 (ดี)	2 (พอใช้)	1 (ปรับปรุง)
4	อ่านถูกต้องตรงตามจังหวะและทำนอง	อ่านถูกต้องตรงตามจังหวะและทำนองตามบท ร้อยกรอง แต่ละชนิด	อ่านผิดจังหวะ และทำนองตาม บทร้อยกรอง แต่ละชนิด ตั้งแต่ 1 - 2 แห่ง	อ่านผิดจังหวะ และทำนองตาม บทร้อยกรอง แต่ละชนิด ตั้งแต่ 3 - 5 แห่ง	อ่านผิด จังหวะและ ทำนองตาม บทร้อยกรอง แต่ละชนิด เกิน 5 แห่ง
5	รู้จักทอดจังหวะ และลมหายใจ	อ่านออกเสียงได้ ยาว ไม่หยุดชะงัก	หยุดชะงัก ระหว่างอ่าน 1 - 2 แห่ง	หยุดชะงัก ระหว่างอ่าน 3 - 5 แห่ง	หยุดชะงัก ระหว่างอ่าน เกิน 5 แห่ง

โดยให้นักเรียนเลือกอ่านบทร้อยกรอง ประเภทละ 1 บทรวม จำนวน 3 บท จากบทร้อยกรอง ที่ครูได้จัดเป็นชุด 3 ประเภท ได้แก่

บทร้อยกรอง ประเภท กลอนสี่ จำนวน 2 บท ดังนี้

บทร้อยกรอง ฝนตกแดดออก

บทร้อยกรอง รักเมืองไทย

บทร้อยกรอง ประเภท กาพย์ยานี 11 จำนวน 3 บท ดังนี้

บทร้อยกรอง แม่ ก กา

บทร้อยกรอง ระฆังดังแห่งห้าง

บทร้อยกรอง เมืองไทยใหญ่อุดม

บทร้อยกรอง ประเภท กลอนคอกสร้อย จำนวน 3 บท ดังนี้

บทร้อยกรอง เด็กน้อย

บทร้อยกรอง เรือแล่นสามเส้นสิบห้าวา

บทร้อยกรอง แมงมุม

ตอนที่ 2 แบบวัดความเข้าใจในการอ่านบทร้อยกรอง เป็นแบบปรนัย

ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก มีจำนวน 60 ข้อ คะแนนเต็ม 60 คะแนน โดยใช้เนื้อหาจากบทร้อยกรอง จำนวน 8 บท ดังนี้

- บทร้อยกรองที่ 1 ผันตกแตกออก
 บทร้อยกรองที่ 2 รักเมืองไทย
 บทร้อยกรองที่ 3 แม่ ก กา
 บทร้อยกรองที่ 4 ระฆังดังเห่งห่าง
 บทร้อยกรองที่ 5 เมืองไทยใหญ่อุดม
 บทร้อยกรองที่ 6 เด็กน้อย
 บทร้อยกรองที่ 7 เรือแล่นสามเส้นสิบห้าวา
 บทร้อยกรองที่ 8 แมงมุม

2.2.1.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน มี 2 ตอน

ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 แบบวัดความสามารถในการอ่านบทร้อยกรอง เป็นแบบประเมินการอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง 5 ด้าน ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ จำนวน 5 ด้าน คะแนนเต็ม 20 คะแนน โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ตารางที่ 3 เกณฑ์การให้คะแนนความสามารถในการอ่านบทร้อยกรอง (หลังเรียน)

ข้อ	รายการประเมิน	4 (ดีมาก)	3 (ดี)	2 (พอใช้)	1 (ปรับปรุง)
1	อ่านออกเสียงให้ถูกต้องชัดเจนตามอักขระ	อ่านคำได้ถูกต้อง ชัดเจนทุกคำ	อ่านออกเสียงผิดตั้งแต่ 1 - 2 คำ	อ่านออกเสียงผิดตั้งแต่ 3 - 5 คำ	อ่านออกเสียงเกิน 5 คำ
2	อ่านเสียงดัง ฟังได้ทั่วถึง	อ่านได้เสียงดัง ฟังได้ทั่วถึงอย่างสม่ำเสมอ	อ่านได้เสียงดัง แต่ไม่สม่ำเสมอ	อ่านเสียงเบา	อ่านเสียงเบาและสั่นเครือ
3	อ่านเว้นวรรคได้ถูกต้อง	เว้นวรรคตอนได้ถูกต้อง	เว้นวรรคตอนผิดตั้งแต่ 1 - 2 แห่ง	เว้นวรรคตอนผิดตั้งแต่ 3 - 5 แห่ง	เว้นวรรคตอนผิดเกิน 5 แห่ง

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ข้อ	รายการประเมิน	4 (ดีมาก)	3 (ดี)	2 (พอใช้)	1 (ปรับปรุง)
4	อ่านถูกต้องตรงตามจังหวะและทำนอง	อ่านถูกต้องตรงตามจังหวะและทำนองตามบทบทร้อยกรองแต่ละชนิด	อ่านผิดจังหวะและทำนองตามบทบทร้อยกรองแต่ละชนิด ตั้งแต่ 1 - 2 แห่ง	อ่านผิดจังหวะและทำนองตามบทบทร้อยกรองแต่ละชนิด ตั้งแต่ 3 - 5 แห่ง	อ่านผิดจังหวะและทำนองตามบทบทร้อยกรองแต่ละชนิด เกิน 5 แห่ง
5	รู้จักทอดจังหวะและลมหายใจ	อ่านออกเสียงได้ยาว ไม่หยุดชะงัก	หยุดชะงักระหว่างอ่าน 1 - 2 แห่ง	หยุดชะงักระหว่างอ่าน 3 - 5 แห่ง	หยุดชะงักระหว่างอ่าน เกิน 5 แห่ง

โดยให้นักเรียนเลือกอ่านบทบทร้อยกรอง ประเภทละ 1 บทรวม จำนวน 3 บท จากบทบทร้อยกรองที่ครูได้จัดเป็นชุด 3 ประเภท ได้แก่

บทบทร้อยกรอง ประเภท กลอนสี่ จำนวน 2 บท ดังนี้

บทบทร้อยกรอง สอนสัตว์คู่สัต

บทบทร้อยกรอง หนูเล็กเด็กดี

บทบทร้อยกรอง ประเภท กาพย์ยานี 11 จำนวน 3 บท ดังนี้

บทบทร้อยกรอง ฟังใครได้รู้เรื่อง

บทบทร้อยกรอง วิชาเหมือนสินค้ำ

บทบทร้อยกรอง ผู้ใหญ่หาผ้าใหม่

บทบทร้อยกรอง ประเภท กลอนดอกสร้อย จำนวน 3 บท ดังนี้

บทบทร้อยกรอง นกเอี้ยงเลี้ยงควายเฒ่า

บทบทร้อยกรอง แมวขโมย

บทบทร้อยกรอง มดแดง

ตอนที่ 2 แบบวัดความเข้าใจในการอ่านบทบทร้อยกรอง เป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก มีจำนวน 60 ข้อ คะแนนเต็ม 60 คะแนน โดยใช้เนื้อหาจากบทบทร้อยกรอง จำนวน 8 บท ดังนี้

บทร้อยกรองที่ 1 สนวนสัตว์ดุสิต

บทร้อยกรองที่ 2 นกเอี้ยงเลี้ยงควายเต่า

บทร้อยกรองที่ 3 แมวขโมย

บทร้อยกรองที่ 4 ฟังใครได้รู้เรื่อง

บทร้อยกรองที่ 5 วิชาเหมือนสินค้ำ

บทร้อยกรองที่ 6 มดแดง

บทร้อยกรองที่ 7 หนูเล็กเด็กดี

บทร้อยกรองที่ 8 ผู้ใหญ่หาผ้าใหม่

2.2.2 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม ตรวจสอบความถูกต้องของข้อคำถาม ความสอดคล้องและความเหมาะสมของเนื้อหา

2.2.3 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน กลับมาแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และเสนอผู้เชี่ยวชาญอีกครั้ง เพื่อตรวจสอบและประเมินความสอดคล้อง ระหว่างตัวชี้วัดชั้นปีกับแบบทดสอบแต่ละข้อ โดยหาค่า IOC (สมนึก ภัททิยธนิ, 2546, หน้า 165) มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 0.80 - 1.00

2.2.4 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนที่ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ มาพิมพ์เป็นแบบทดสอบ แล้วนำไปทดสอบ (Try-Out) กับนักเรียนกลุ่มทดลอง โรงเรียนบ้านบางละมุง ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 การศึกษา 2555 จำนวน 30 คน ตั้งแต่วันที่ 9 กรกฎาคม พ.ศ. 2555 ถึงวันที่ 18 กรกฎาคม พ.ศ. 2555 เพื่อวิเคราะห์หาคุณภาพของแบบทดสอบ ดังนี้

2.2.4.1 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน ตอนที่ 2 วัดความเข้าใจในการอ่านบทร้อยกรอง โดยหาค่าความยากง่าย (p) ซึ่งได้ค่าตั้งแต่ 0.23 - 0.63 และค่าอำนาจจำแนก (r) ซึ่งได้ค่าตั้งแต่ 0.20 - 0.67 คัดเลือกได้ 40 ข้อ แล้วนำข้อสอบทั้ง 40 ข้อ มาหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ โดยใช้สูตร KR-20 (บุญชม ศรีสะอาด, 2547, หน้า 96) ได้ความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.828

2.2.4.1 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน ตอนที่ 2 วัดความเข้าใจในการอ่านบทร้อยกรอง โดยหาค่าความยากง่าย (p) ซึ่งได้ค่าตั้งแต่ 0.23 - 0.60 และค่าอำนาจจำแนก (r) ซึ่งได้ค่าตั้งแต่ 0.27 - 0.67 คัดเลือกได้ 40 ข้อ แล้วนำข้อสอบทั้ง 40 ข้อ มาหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ โดยใช้สูตร KR-20 (บุญชม ศรีสะอาด, 2547, หน้า 96) ได้ความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.922

ซึ่งพบว่าข้อสอบทั้งสองฉบับนี้ มีลักษณะคู่ขนานทั้งในด้านเนื้อหาสาระของข้อสอบและคุณลักษณะทางสถิติตามเกณฑ์มาตรฐานของความเป็นแบบทดสอบคู่ขนาน กล่าวคือ มีค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่น ใกล้เคียงกัน

2.2.5 จัดพิมพ์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้ว เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงทดลอง (Experimental Research) ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้ทดลองสอนด้วยตนเอง และใช้เวลาในการสอนจำนวน 16 ชั่วโมง โดยมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้วิจัยดำเนินการทดลอง โดยการชี้แจงให้นักเรียนทราบถึงวัตถุประสงค์ ในการดำเนินการจัดกิจกรรมการสอนอ่านบทร้อยกรอง ตามแนว D R A สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านทุ่งกรด จังหวัดชลบุรี

2. ให้นักเรียนทดสอบก่อนเรียน (Pre - Test) จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียน ก่อนทำการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ จากนั้น ตรวจสอบให้คะแนนแล้วบันทึกผล

3. ดำเนินการจัดกิจกรรมการสอนอ่านบทร้อยกรอง ตามขั้นตอนในแผนการจัดการเรียนรู้ ทั้ง 16 แผน ซึ่งเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสามารถยืดหยุ่นได้ ตามความเหมาะสม โดยใช้เวลาในชั่วโมงภาษาไทย ชั่วโมงแนะแนว ชั่วโมงบูรณาการและชั่วโมง ซ้อมเสริมของ แต่ละวัน รวม 8 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ มีกำหนดการสอนดังตารางที่ 4 - 5

ตารางที่ 4 ตารางสอนกิจกรรมการสอนอ่าน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านทุ่งกรด
อำเภอบางละมุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

ชั่วโมง วัน	1 08.30-09.30	2 09.30-10.30	3 10.30-11.30	4 12.30-13.30	5 13.30-14.30	6 14.30-15.30
จันทร์			กิจกรรมสอน อ่าน บทร้อยกรอง		กิจกรรมสอน อ่าน บทร้อยกรอง	
อังคาร	กิจกรรมสอน อ่าน บทร้อยกรอง			กิจกรรมสอน อ่าน บทร้อยกรอง		
พุธ					กิจกรรมสอน อ่าน บทร้อยกรอง	กิจกรรมสอน อ่าน บทร้อยกรอง
พฤหัสบดี					กิจกรรมสอน อ่าน บทร้อยกรอง	
ศุกร์					กิจกรรมสอน อ่าน บทร้อยกรอง	

ตารางที่ 5 กำหนดการสอน กิจกรรมการสอนอ่านบทร้อยกรอง รายชั่วโมง

แผนที่	วัน/ เดือน/ ปี	สาระการเรียนรู้	จำนวน (ชั่วโมง)
1	25 ก.ค. 55	การอ่านออกเสียง บทร้อยกรอง หมาป่ากับลูกแกะ	1
2	25 ก.ค. 55	การอ่านจับใจความ บทร้อยกรอง หมาป่ากับลูกแกะ	1
3	26 ก.ค. 55	การอ่านออกเสียง บทร้อยกรอง แม่ ก กา	1
4	27 ก.ค. 55	การอ่านจับใจความ บทร้อยกรอง แม่ ก กา	1
5	30 ก.ค. 55	การอ่านออกเสียง บทร้อยกรอง ระฆังดังเห่งเห่ง	1
6	30 ก.ค. 55	การอ่านจับใจความ บทร้อยกรอง ระฆังดังเห่งเห่ง	1
7	31 ก.ค. 55	การอ่านออกเสียง บทร้อยกรอง เต็กน้อย	1

ตารางที่ 5 (ต่อ)

แผนที่	วัน/ เดือน/ ปี	สาระการเรียนรู้	จำนวน (ชั่วโมง)
9	1 ส.ค. 55	การอ่านออกเสียง บทร้อยกรอง วิชาหนาเจ้า	1
8	31 ก.ค. 55	การอ่านจับใจความ บทร้อยกรอง เด็กน้อย	1
10	1 ส.ค. 55	การอ่านจับใจความ บทร้อยกรอง วิชาหนาเจ้า	1
11	6 ส.ค. 55	การอ่านออกเสียง บทร้อยกรอง ความสุขอยู่ที่ไหน	1
12	6 ส.ค. 55	การอ่านจับใจความ บทร้อยกรอง ความสุขอยู่ที่ไหน	1
13	7 ส.ค. 55	การอ่านออกเสียง บทร้อยกรอง เมืองไทยใหญ่อุดม	1
14	7 ส.ค. 55	การอ่านจับใจความ บทร้อยกรอง เมืองไทยใหญ่อุดม	1
15	8 ส.ค. 55	การอ่านออกเสียง บทร้อยกรอง รักเมืองไทย	1
16	8 ส.ค. 55	การอ่านจับใจความ บทร้อยกรอง รักเมืองไทย	1
รวม			16

4. ให้นักเรียนทดสอบหลังเรียน (Post - Test) จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียน หลังทำการสอนจบทั้ง 16 แผน แล้วตรวจให้คะแนน และบันทึกคะแนนไว้

5. นำคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทั้งก่อนและหลังเรียน ตอนที่ 1 มาวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อ 1 และนำคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทั้งก่อนและหลังเรียนตอนที่ 2 มาวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านบทร้อยกรองของนักเรียน ก่อนและหลังการใช้กิจกรรมการสอนอ่านบทร้อยกรอง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านทุ่งกรด จังหวัดชลบุรี ด้วยการทดสอบสถิติค่าที่ (t - test) ชนิด Dependent Samples โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS For Windows

2. เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านบทร้อยกรองของนักเรียน ก่อนและหลังการใช้กิจกรรมการสอนอ่านบทร้อยกรอง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านทุ่งกรด

จังหวัดชลบุรี ด้วยการทดสอบสถิติค่าที่ (t - test) ชนิด Dependent Samples โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS For Windows

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้สถิติ ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน (บุญชม ศรีสะอาด, 2547, หน้า 55 - 70) ได้แก่

1.1 ค่าเฉลี่ย (Mean) เพื่อหาค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ คะแนนของกลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิเคราะห์

1.2 ร้อยละ (Percentage) เพื่อหาค่าร้อยละของคะแนนของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์

1.3 ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลคะแนนของกลุ่มตัวอย่าง และวิเคราะห์ค่าคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

2. สถิติที่ใช้หาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่

2.1 การวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนและหลังเรียน ตอนที่ 2 (บุญชม ศรีสะอาด, 2548, หน้า 155)

2.2 การหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน ตอนที่ 2 (บุญชม ศรีสะอาด, 2547, หน้า 90)

2.3 การคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้สูตร KR - 20 (อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2547, หน้า 91 - 93)

2.4 ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน ใช้สูตรดัชนีค่าความสอดคล้อง IOC (Item Objective Congruence) (สมนึก ภัททิยธนี, 2546, หน้า 32)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 - 2 ใช้ค่าสถิติที่ (t - test) ชนิด Dependent Samples (บุญชม ศรีสะอาด, 2547, หน้า 228) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS For Windows